

bruikbaar alternatief zijn. Wanneer daarbij vóór elke coitus tevens een spermicide schuim in de vagina wordt gebracht, kan het zwangerschapscijfer worden teruggebracht tot een waarde die vergelijkbaar is met die van de anticonceptiepil (VAN DER PAS e.a. 1973). Veel vrouwen blijken echter niet tot het nemen van deze extra veiligheidsmaatregel bereid te zijn.

Literatuur: HASPELS, A. A. en J. KREMER (1978) *Ned. T. Geneesk.* 122, 1188. — KREMER, J. en PH. RUMKE (1978) *Med. Contact (Amst.)* 33, 1377. — PAS, H. M. VAN DER, M. THIERY en H. VAN KETS (1973) *T. Geneesk. (België)* 18, 888.

Utrecht, januari 1979

J. KREMER
A. A. HASPELS

Poliomyelitis in Nederland

Naar aanleiding van de discussie over de vraag of poliovirus de afgelopen jaren in Nederland heeft gecirculeerd (WILTERDINK 1978; DEKKING 1978) kunnen wij u het volgende meedelen:

In de jaren 1963-1977 werden in het Amsterdamse Streeklaboratorium (ressortterend onder de afdeling Volksgezondheid van de G.G. en G.D., hoofd destijds dr. A. L. NOORDAM; hoofd Streeklaboratorium destijds dr. P. J. DE VRIES) faeces van nieuwe crèchekinderen (0 t.m. 5 jaar, weinig 5-jarigen) en peuterzaalkinderen (2- en 3-jarigen) onderzocht op de aanwezigheid van enterovirussen. Een faecesextract werd daartoe geënt op primaire apeniercellen en beoordeeld op de aanwezigheid van cytopathogeen effect na maximaal één week. Typering geschiedde met behulp van neutralisatie op primaire apenier- en loficellen. De resultaten zijn weergegeven in de tabel.

Uit in totaal 19.416 faecesmonsters kon in de afgelopen 15 jaar geen poliovirus worden geïsoleerd. Aanwijzingen voor circulatie van dit virus onder de Amsterdamse kinderen waren er derhalve niet.

Op grond van deze resultaten werd begin 1978 besloten dit routine-onderzoek te staken. Naar aanleiding van de

Jaar	Aantal onderzochte faecesmonsters	Poliovirus geïsoleerd	Overige enterovirussen geïsoleerd
1963	1082	—	29
1964	1382	—	53
1965	1022	—	30
1966	1680	—	119
1967	1681	—	102
1968	1323	—	50
1969	1232	—	44
1970	1012	—	44
1971	1587	—	41
1972	1132	—	21
1973	1214	—	26
1974	1224	—	11
1975	1299	—	9
1976	1267	—	21
1977	1279	—	13
Totaal	19416	—	613

polio-epidemie zomer 1978 werd het opnieuw gestart. In de maanden juni t.m. oktober 1978 werd van 405 kinderen faeces onderzocht. Er werd 7 x een enterovirus geïsoleerd (Coxsackie B₃ 3 x; Coxsackie B₂ 2 x; Echo 6 2 x; typering viruslaboratorium RIV). Ook nu werd geen poliovirus geïsoleerd en was er opnieuw geen aanwijzing dat dit virus onder de Amsterdamse kinderen circuleerde.

Literatuur: DEKKING, F. (1978) *Ned. T. Geneesk.* 122, 1585. — WILTERDINK, J. B. (1978) *Ned. T. Geneesk.* 122, 1585.

Amsterdam, december 1978

R. A. COUTINHO
A. B. R. RAN

BERICHTEN

Buitenland

GROOT-BRITANNIË

Fenylethylamine-overproductie en agressief gedrag. — De onjuist gebleken veronderstelling dat het plegen van geweldsmisdrijven zou worden bevorderd door misbruik van amfetamine heeft tot onderzoek geleid naar het verband tussen agressiviteit en het voorkomen in het bloedplasma van de aan amfetamine nauw verwante stof fenylethylamine. Deze mono-amine ontstaat door decarboxylering van het aminozuur fenylalanine. Zij wordt op haar beurt omgezet in het fenylazijnzuur. Met een nieuwe methode is deze laatste stof nauwkeurig in het bloedplasma te bepalen. Een groep onderzoekers uit drie instituten in Londen hebben gebruik makend van deze methode een onderzoek ingesteld bij 10 gevangenen die geweldsdelicten hadden gepleegd en bij 10 gevangenen die als controle dienden en bij wie in de voorgeschiedenis geen agressief gedrag voorkwam. Het bleek dat in de agressieve groep het fenylazijnzuurgehalte van het bloedplasma bijna tweemaal zo

hoog was als in de controlegroep. De onderzoekers schrijven dit toe aan een overproductie van fenylethylamine in de eerste groep.

Schrijvers wijzen op het gunstige effect van amfetamine op de hyperactiviteit en het agressief gedrag van kinderen met een „minimal brain dysfunction”, welk effect ook is geconstateerd bij volwassenen met dergelijke defecten. De overproductie van fenylethylamine zou een compensatie kunnen zijn voor een onbekende functiestoornis die tot agressief gedrag leidt. De schrijvers achten het mogelijk dat personen die tot geweldsmisdrijven neigen, gebaat zouden kunnen zijn bij het gebruik van amfetaminen. Zij zien verder nog andere toepassingsmogelijkheden zoals bij vrouwen die in de premenstruele fase agressiever worden en bij kinderen bij wie loodintoxicatie gepaard kan gaan met agressief gedrag. (*Lancet* (1978) II, 1269).

VERENIGDE STATEN

Een gevaarlijke Vibrio-soort uit zee-water. — De in zee-water voorkomende *Vibrio parahaemolyticus* die in Japan